

Критерії оцінювання навчальних досягнень з трудового навчання

Навчальні досягнення учнів з трудового навчання і технологій підлягають обов'язковому оцінюванню. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329 «Про затвердження Критеріїв...» та від 30.08.2011 № 996 «Орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти з предметів інваріантної складової навчального плану»). Оцінювання якості трудової підготовки здійснюється у двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, який можна виявити у процесі усного чи письмового опитування, та якість практичних умінь і навичок, тобто здатність до застосування вивченого матеріалу під час робіт над об'єктами праці. Тому критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з трудового навчання мають комплексний характер. До них належать:

- рівень передбачених програмою теоретичних знань та вмінь застосовувати у практичній роботі;
- уміння користуватися різними видами конструкторсько-технологічної документації та іншими джерелами інформації;
- дотримання технічних вимог у процесі виконання робіт (якість виробу);
- уміння організовувати робоче місце і підтримувати порядок на ньому в процесі роботи;
- рівень сформованості трудових прийомів та вміння виконувати технологічні операції;
- дотримання правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог;
- дотримання норм часу на виготовлення виробу;
- рівень самостійності у процесі організації і виконання роботи (планування трудових процесів, самоконтроль та ін.), виявлення елементів творчості.

Моніторинг знань з трудового навчання і технологій складається з поточного (поурочного оцінювання) і підсумкового (тематичного, семестрового, річного оцінювання). У зв'язку з специфікою уроків трудового навчання поточне оцінювання з даного предмету є обов'язковим.

Оцінювання теоретичних знань учнів може проводитися як індивідуально, так і фронтально, як усно, так і письмово.

Оцінювання практичної роботи (якщо виріб виготовляється поетапно на декількох уроках), виконується вибірково (бали виставляються не всім учням), але з певного етапу практичної роботи, на розсуд учителя, можливе оцінювання і всіх учнів. При закінченні виготовлення об'єкта праці за готовий виріб бали виставляються всім учням в колонку на останньому уроці виконання проекту. З метою об'єктивного оцінювання учнів проводиться захист кожної роботи.

Доцільність тематичного оцінювання (оцінювання роботи над об'єктом проектно-технологічної діяльності (проектом)) зумовлена психологічними закономірностями засвоєння навчального матеріалу, що передбачають реалізацію послідовних його етапів, що не можна здійснювати на одному уроці. Виставлення тематичних оцінок здійснюється на підставі результатів опанування учнями навчального матеріалу під час роботи над конкретним проектом відповідно до вимог навчальної програми. Кількість тематичних оцінювань протягом року визначається учителем відповідно до вибраних

об'єктів проектно-технологічної діяльності учнів (проектів). Протягом навчального року кожен учень повинен отримати не менше однієї оцінки на навчальний проект. Якщо учень був відсутній на захисті завершеної роботи з поважної причини (хвороба, засвідчена медичною довідкою, звільнення від уроків наказом по школі, складні сімейні обставини), а впродовж вивчення теми отримав значну кількість поточних оцінок, то за тему оцінка виставляється без захисту завершеної роботи.

Якщо учень був відсутній на захисті завершеної роботи і не з'явився без поважних причин для її представлення в позаурочний час (протягом 10 календарних днів після дати проведення захисту), то оцінка за тему виставляється за вищезазначеними правилами, при цьому оцінка за роботу вважається нулем.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів роботи учнів над об'єктом проектно-технологічної діяльності з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт та навчальної активності школярів. Тематична оцінка не підлягає коригуванню.

Якщо учень був відсутній на уроці під час виконання цих робіт, то вони відпрацьовуються в позаурочний час або у вигляді домашніх експериментальних завдань. Якщо учень був відсутній на всіх уроках трудового навчання протягом роботи над об'єктом проектно-технологічної діяльності та не виконав вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Тематична» виставляється «н/а» (не атестований).

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом семестру.

З переходом на проектно-технологічну діяльність та для створення умов розвитку творчого потенціалу, творчої активності учнів на уроках трудового навчання домашнє завдання доцільно задавати на кожний урок. **Домашнє завдання** з трудового навчання задає вчитель на свій розсуд в залежності від типу та форми проведення уроку. В тому випадку коли учні з об'єктивних причин не встигають на уроці виконати повністю практичну роботу вчитель може задати як домашнє завдання закінчити роботу вдома.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Рівень навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) може розпізнавати деякі об'єкти вивчення (матеріали, моделі, схеми тощо) та називає їх (на побутовому рівні); знає правила безпеки при роботі в навчальних майстернях
	2	Учень (учениця) описує деякі технологічні об'єкти; розпізнає інструменти та обладнання для виконання практичних робіт
	3	Учень (учениця) має фрагментарні уявлення з предмета вивчення (обізнаний з деякими технологічними поняттями); може використовувати за призначенням робочі інструменти та обладнання
II. Середній	4	Учень (учениця) знає окремі факти, що стосуються технологічних об'єктів; виконує елементарні прийоми роботи інструментом
	5	Учень (учениця) відтворює навчальний матеріал з допомогою вчителя; може виконувати окремі операції; дотримується послідовності виготовлення виробу; володіє прийомами роботи інструментом
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу; дотримується технології виготовлення виробу; з допомогою учасників проекту і учителя виконує завдання, що стосуються певних етапів проектної діяльності
III. Достатній	7	Учень (учениця) самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал; виконує практичну роботу відповідно до інструкцій вчителя; з допомогою учасників проекту і учителя виконує завдання, що стосуються усіх етапів проектної діяльності
	8	Учень (учениця) виявляє розуміння навчального матеріалу, наводить приклади; може самостійно обирати конструктивні елементи виробу; раціонально організовує робоче місце
	9	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання і уміння у стандартних ситуаціях; може самостійно та обґрунтовано обирати конструктивні елементи виробу
IV. Високий	10	Учень (учениця) володіє засвоєними знаннями та уміннями і застосовує їх у нестандартних ситуаціях; з допомогою учасників проекту і учителя проектує та виконує всі види запланованих робіт
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями і навичками з предмета, аргументовано використовує їх у

		нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію; самостійно проектує та виконує всі види запланованих робіт, допускаючи при цьому незначні відхилення у технологічних операціях
	12	Учень (учениця) має системні знання та навички з предмета, свідомо використовує їх, у тому числі, у проблемних ситуаціях; самостійно проектує та виконує, використовуючи відповідні технології, всі види запланованих робіт